

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

STRATEGIJA SAVJETOVANJA

Nacionalni plan za uključivanje Roma, za
razdoblje od 2021. do 2027. godine

Zagreb, listopad 2020.

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. KLJUČNE SKUPINE DIONIKA	5
3. METODE PRIKUPLJANJA MIŠLJENJA JAVNOSTI.....	5
3.1. Aktivnosti Ureda provedene u razdoblju 2016.-2020.	6
3.2. Radna skupina	8
3.3. e-savjetovanje	9
4. CILJEVI, KLJUČNA PITANJA I OBLICI SAVJETOVANJA	10

1. UVOD

Kontinuitet javne politike usmjereni na uključivanje pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj postoji od 2003. godine kada je Vlada 16. listopada donijela *Nacionalni program za Rome*. Dokument se temeljio na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina, kojih je Republika Hrvatska stranka te su u njegovoj izradi korištena iskustva drugih zemalja koje sustavno rješavaju probleme Roma. U njegovu stvaranju sudjelovali su i Romi, kako bi se osiguralo da se politike usmjereni na rješavanje problema Roma, ne bi donosile bez aktivnog sudjelovanja i doprinosa krajnjih korisnika.

Zajedno s još nekoliko europskih zemalja (Bugarska, Češka, Mađarska, Rumunjska, Slovačka, Srbija i Crna Gora) Republika Hrvatska je pristupila i *Desetljeću za uključivanje Roma 2005.-2015.* koje su pokrenuli Svjetska banka i Institut Otvoreno društvo u suradnji s drugim međunarodnim akterima te je i u okviru ove inicijative izradila *Akcjiski plan za uključivanje Roma 2005.-2015.* kojim je postavila ciljeve u područjima obrazovanja, zdravlja, zapošljavanja i stanovanja¹. Tijekom 2012. godine, Republika Hrvatska je pokrenula izradu novog strateškog dokumenta, između ostalog s ciljem ujednačavanja i unaprjeđivanja provedbe aktivnosti *Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.*, riječ je o *Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020.*

Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020. koju je 2012. godine donijela Vlada Republike Hrvatske pored navedenog težila je i usklađivanju s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o *Okviru Europske Unije za nacionalne strategije integracije Roma*². Osim "četiri ključna područja" *Okvira Europske unije* (i *Desetljeća za uključivanje Roma*) – obrazovanja, zapošljavanja, zdravstvene zaštite i stanovanja – obrađena u posebnim poglavljima, *Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020.* ujedno u prioritetne politike strategije uključuje i socijalnu skrb, uključivanje u društveni i kulturni život, kao i statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava. Pored navedenih sedam područja ili prioritetnih politika, *Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020.* uključuje i poglavje posvećeno unaprjeđenju prikupljanja statističkih podataka koje je

¹ Vlada RH (2012.): Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (2012.), str. 1-4 <https://ljudskaprava.gov.hr/ostvarivanje-prava-romske-nacionalne-manjine/584>

² U 2011. godini je Europska komisija donijela *Okvir EU za nacionalne strategije integracije Roma* s ciljem ukidanja višestoljetne isključenosti Roma u Europi. Temeljem *Okvira* države članice bile su u obvezi izraditi vlastite nacionalne strategije ili setove politika za integraciju Roma koje će urediti načine poboljšanja položaja romskih zajednica na njihovim teritorijima. *Okvir EU* ističe četiri prioriteta područja djelovanja – obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo i stanovanje. (European Commission. 2011. An EU Framework for National Roma Integration Strategies up to 2020. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions COM (2011) 173 final. Brussels: Commission of the European Communities)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1444910104414&uri=CELEX:52011DC0173>

izdvojeno kao pozitivna specifičnost hrvatskog strateškog okvira u odnosu na strategije relevantnih europskih zemalja.

Kako se i navodi u tekstu dokumenta, *Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje 2013. do 2020.* izrađena je u suradnji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, nadležnih ministarstava, drugih tijela Vlade Republike Hrvatske i ostalih državnih institucija, predstavnika lokalne i područne (regionalne) samouprave, Udruge općina i Udruge gradova, predstavnika romske nacionalne manjine iz redova vijeća romske nacionalne manjine i romskih organizacija civilnog društva, nezavisnih stručnjaka, predstavnika Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) Hrvatska, Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (UNICEF) – Ureda za Hrvatsku, Ureda Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) – Predstavništva u Republici Hrvatskoj i Fonda za obrazovanje Roma (REF), a osobitu potporu procesu izrade dokumenta pružio je i program MtM Zaklade Otvoreno društvo (OSF), dok su Tajništvo Desetljeća za uključivanje Roma i UNDP omogućili pristup strategijama i analizama strategija pojedinih zemalja članica Europske unije. Radni tekst dokumenta, izrađen u radnim skupinama formiranim po strateškim područjima, od 08. lipnja do 01. srpnja 2012 godine bio je predmet javne rasprave tijekom koje je organizirano pet regionalnih konzultativnih sastanaka (Čakovec, Osijek, Rijeka, Sisak, Zagreb) sa zainteresiranom javnošću, osobito predstavnicima romske nacionalne manjine i nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima žive Romi, a uzeti su u obzir i prilozi javnoj raspravi pristigli na posebnoj mrežnoj stranici posvećenoj javnoj raspravi³.

U skladu s ranjom praksom Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, prilikom izrade novog dokumenta usmjerенog uključivanju pripadnika romske nacionalne manjine, tj. Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2020. do 2021. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina planira u njegovu izradu uključiti široku javnost te posebnu pozornost posvetiti sudjelovanju Roma.

Štoviše, s pripremnim aktivnostima za izradu novog programskog dokumenta Ured za ljudska prva i prava nacionalnih manjina započeo je još 2016. godine i to kroz procese koji su uključivali regionalnu i lokalnu razinu zainteresirane javnosti, kao i nacionalne aktivnosti što se nastavilo sve do danas i to najvećim dijelom kroz projektne aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, o čemu će biti riječi u nastavku dokumenta.

³ Vlada RH (2012.): Nacionalna strategija za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (2012.) , str. 2

2. KLJUČNE SKUPINE DIONIKA

U postupak izrade srednjoročnog akta strateškog planiranja tj. Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine., 2021.-2022. – Ured će uključiti sljedeće ključne skupine dionika:

- predstavnike tijela državne uprave i drugih državnih tijela, stručnih službi Vlade Republike Hrvatske te javnih ustanova;
- predstavnike pravobraniteljstava;
- predstavnike jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave;
- predstavnike udruženja poslodavaca;
- predstavnike organizacija civilnog društva s naglaskom na sudjelovanje predstavnika romskih organizacija civilnog društva;
- predstavnike akademske zajednice.

3. METODE PRIKUPLJANJA MIŠLJENJA JAVNOSTI

Metode prikupljanja mišljenja široke javnosti:

- aktivnosti Ureda provedene u razdoblju 2016.-2020., s ciljem konzultiranja dionika o kratkoročnim i dugoročnim prioritetima između i unutar strateških područja važećeg dokumenta te stvaranja adekvatne analitičke podloge za izradu novog programskog dokumenta
 - a) regionalne i lokalne konzultacije
 - b) istraživanje baznih podataka provedeno 2018. godine
- Radna skupina za izradu Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje od 2021. do 2022.
 - a) savjetovanje s zainteresiranim javnošću putem središnjeg državnog portala „e- Savjetovanje“

3.1. AKTIVNOSTI UREDA PROVEDENE U RAZDOBLJU 2016.-2020.

Proces izrade tj. prikupljanja i analiziranja podataka koji će poslužiti kao podloga za izradu predmetnog srednjoročnog programskog dokumenta započeo je vanjskom evaluacijom⁴ koja je provedena 2016. godine te se nastavilo do kraja 2020. godine i to najvećim dijelom kroz projektne aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Riječ je o aktivnostima provedenim u okviru projekata financiranim sredstvima Europske unije (točnije IPA 2012 programa, Programa unije te Europskog socijalnog fonda), ali i drugih donatora i to kako slijedi:

- „Platforma za uspješnu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, uz finansijsku pomoć UNICEF- Ureda Hrvatska - u okviru kojeg je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održao fokusirane rasprave na temu prioriteta unutar strateških područja kako bi odgovorio na nalaze vanjske evaluacije, a s ciljem postizanja konsenzusa kratkoročnih prioriteta s dionicima na nacionalnoj razini, uključujući i pripadnike romske nacionalne manjine. Tijekom fokusiranih rasprava koje su provedene na temu svih strateških područja *Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine* postignut je konsensualni dogovor oko kratkoročnih i dugoročnih prioriteta i osnovnih načela izrade novog provedbenog dokumenta, a u 4 tematski fokusirane rasprave sudjelovalo je ukupno 68 sudionika, dok je na fokusiranim raspravama vezano uz potrebe žena i djece pripadnika romske nacionalne manjine sudjelovalo 16 predstavnica romske zajednice;
- „Nacionalna platforma za Rome“ financirana sredstvima Programa unije - Prava, jednakost i pravda (Rights, Equality and Justice Programme) – posebnu je pozornost dala javnoj raspravi o prioritetima i ciljevima unutar strateških područja djelovanja, naglašavajući perspektivu prije svega pripadnika romske nacionalne manjine, ali i drugih dionika. Tako je organizirana nacionalna javna rasprava na kojoj je sudjelovalo ukupno 96 sudionika, a u okviru istog projekta održane su i 4 regionalne rasprave⁵ s ukupno 190 sudionika te dvije nacionalne rasprave s ženama i mladim pripadnicima romske nacionalne manjine s ukupno 39 sudionika;
- „Prikupljanje i praćenje baznih podataka za učinkovitu provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma“, koji su u okviru programa IPA 2012 za Ured kao korisnika proveli ugovaratelji Ecorys Hrvatska d.o.o. i Centar za mirovne studije između 01. veljače 2017. i 01. kolovoza 2018. godine – tijekom kojeg je, između ostalog provedeno istraživanje baznih podataka za praćenje kako postojećeg tako i budućih programske dokumenata usmjerениh integraciji pripadnika romske nacionalne manjine. Ciljevi istraživanja uključivali su: definiranje polaznih vrijednosti za mjerjenje učinka strateškog i pripadajućih provedbenih dokumenata na

⁴ <https://ljudskaprava.gov.hr/ostvarivanje-prava-romske-nacionalne-manjine/584>

⁵ Regionalne rasprave održane u okviru Nacionalne platforme za Rome održane su u Sisku 22.-23. rujna 2016. - 28 sudionika; Čakovcu 6.-7. listopada 2016. - 51 sudionik; Crikvenici 26.-27. listopada 2016. - 37 sudionika; Belom Manastiru 03.-04. studeni 2016. - 48 sudionika. Rasprave na temu prioriteta žene održane su 23.-24. studenog 2016. u Zagrebu – 15 sudionica, a za mlade 07.-08. prosinca u Mariji Bistrici – 24 sudionika.

nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini; identifikaciju glavnih problema romskog stanovništva; definiranje potreba romskih zajednica, kao i prepreka uključivanju romske nacionalne manjine na lokalnoj, odnosno regionalnog i nacionalnoj razini. Cjelokupno istraživanje provedeno je kao dvije odvojene cjeline: (1) predistraživanje/mapiranje; 2) glavno istraživanje koje je uključivalo kvantitativno istraživanje metodom ankete i kvalitativno istraživanje metodom polustrukturiranih intervjuja i fokus grupe⁶. Rezultati istraživanja uključujući kratkoročne i dugoročne preporuke istraživača prezentirane su i raspravljanje na nacionalnoj konferenciji s ukupno 138 sudionika i 5 regionalnih fokus grupa⁷ u kojima je ukupno sudjelovalo 162 sudionika iz redova pripadnika romske nacionalne manjine, predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, lokalne i regionalne organizacije civilnog društva te predstavnike središnjih tijela državne uprave kao organizacije civilnog društva s nacionalnim dosegom te predstavnike akademske zajednice.

Izuzimajući informacije o potrebama koje je Ured prikupio putem provedenog istraživanja baznih podataka (tijekom kojeg su prikupljeni podaci o 4.758 članova romskih kućanstava ili 21,2% istraživane romske populacije, odnosno 1.550 kućanstava ili 37,5% evidentiranih kućanstava u predistraživanju), **u konzultativnim je aktivnostima Ureda tijekom provedbe ukupnih aktivnosti gore navedenih projekata na temu kratkoročnih i dugoročnih prioriteta djelovanja - ukupno sudjelovalo 613 sudionika iz svih segmenata hrvatskog društva, nalazi provedenih konzultacija pohranjeni su u izvješćima o provedbi projekata, kao i u publikacijama Ureda.**

⁶ Predistraživanje/mapiranje s ciljem utvrđivanja romske populacije kao preduvjeta uzorkovanja i opisa zajednice, kao i prikupljanja podataka o specifičnostima lokalitetima na kojima obitavaju pripadnici romske nacionalne manjine, je provedeno na 134 lokaliteta u 15 županija Republike Hrvatske, u kojima ukupno živi 24.524 pripadnika romske nacionalne manjine. Kvantitativni dio glavnog istraživanja (metodom ankete) proveden je na uzroku lokaliteta unutar 12 županija u RH na kojima živi 30 ili više pripadnika romske nacionalne manjine – a putem istog prikupljeni su podaci o 4.758 članova romskih kućanstava (21,2% istraživane romske populacije), odnosno 1.550 kućanstava (37,5% evidentiranih kućanstava u predistraživanju). Kvalitativni dio glavnog istraživanja uključivao je provođenje polustrukturiranih intervjuja s predstavnicima relevantnih institucija na razini jedinica lokalnih samouprava (141 predstavnik) i predstavnicima romske nacionalne manjine (67 romskih ključnih figura) te provođenje sedam fokus-grupa sa predstavnicima relevantnih institucija na županijskoj razini (73 predstavnika županija, policije, centara za socijalnu skrb, županijskih zavoda za javno zdravstvo i sl.). Ukupno je u kvalitativnom dijelu istraživanja sudjelovala 281 osoba. Rezultati istraživanja objavljeni su u kolovozu 2018. godine i javno dostupni na mrežnim stranicama Ureda na poveznici: <https://ljudskaprava.gov.hr/>

⁷ Nacionalna prezentacija rezultata održana je u Zagrebu, 04. svibnja 2018., dok su regionalne prezentacije i diskusije održane u Osječko-baranjskoj županiji, 19. ožujka 2018., Koprivničko-križevačkoj, 27. ožujka 2018., Međimurskoj, 09. travnja 2018., Primorsko-goranskoj, 17. travnja 2018. i Sisačko-moslavačkoj županiji, 24. travnja 2018..

3.2. RADNA SKUPINA

S ciljem izrade Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje 2021.-2022. godina, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Odlukom će osnovati Radnu skupinu za izradu Nacrta predmetnih dokumenata iz redova predstavnika tijela državne uprave, predstavnika romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva te članova akademije. Rad članova Radne skupine planiran je kao rad u Radnoj skupini u punom sazivu te Rad u dvije uže Radne skupine koje bi bile formirane s ciljem osiguravanja adekvatne zastupljenosti horizontalnih politika u dokumentima.

Rad Radne skupine u oba saziva (širem i užem) planiran je prema slijedećem hodogramu:

KLJUČNE PROCESNE TOČKE	VREMENSKI OKVIR
Prvi sastanak Radne skupine (plan i način rada, predstavljanje nacrta NPUR-a temeljem novog EU okvira, na kraju sastanka zatražiti očitovanja na nacrt strateških područja, horizontalnih politika, tragete te zatražiti izradu analitičkih podloga strateškog područja)	30. listopada 2020.
Dostava očitovanja na nacrt strateških područja i horizontalnih politika te targete/ izrada analitičkih podloga za svako strateško područje	08. studenog 2020.
Integriranje komentara na nacrt strateških područja i horizontalnih politika te targete	08.-12. studenog 2020.
Upućivanje druge verzije nacrta članovima velike Radne skupine (komentiranje na sastanku) zajedno s ugrađenom analitičkom podlogom (na doradu)	15. studenog 2020. (dostava komentara do 19. studenog 2020.)
Detaljan pregled užih Radnih skupina druge nacrtne verzije /sastanci radnih skupina	18. studenog 2020. 19. studenog 2020.
Objedinjavanje komentara sa sastanka užih Radnih skupina i dobivenih komentara velike RS	22.-26. studeni 2020.
Upućivanje treće nacrtne verzije s zahtjevom za dostavom mišljenja na treću verziju dokumenta i prijedlog aktivnosti za AP 2021.-2022.	29. studenog 2020.
Dostava mišljenja na 3. verziju dokumenta i na 1. prijedloga mјera	13. prosinca
Detaljan pregled članova užih Radnih skupina 1. prijedloga mјera	13. prosinca 2020.
Objedinjavanje svih komentara na 1. prijedlog mјera i dostava 2. prijedloga mјera na finalno komentiranje (do 10. siječnja 2021.)	20. prosinca 2020.
Predstavljanje 3. finalnog prijedloga dokumenta i 3. prijedloga mјera na sastanku Radne skupine	17. siječnja 2021.

3.3. E-SAVJETOVANJE

Savjetovanje za zainteresiranom javnošću putem središnjeg državnog portala „e-Savjetovanja“ planirano je u drugoj polovini siječnja te prvoj polovini veljače 2021. godine u skraćenom postupku, tj. trajanju od četrnaest dana. Naime, pored prethodno navedenih konzultativnih aktivnosti Ureda tijekom kojim su s različitim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini raspravljeni dugoročni i kratkoročni ciljevi tj. prioriteti i aktivnosti, navedene će se konzultacije nastaviti do konca 2020. godine tj. trenutka finaliziranja posljednje verzije dokumenata prije njihova upućivanja u javnu raspravu putem središnjeg državnog portala. Naime, u okviru projekta financiranog sredstvima Europskog socijalnog fonda „Ispunjavanje preduvjeta za učinkovite politike usmjerene nacionalnim manjinama, faza I – Uključivanje Roma, a nastavno na prethodno spomenuti IPA 2012 projekt, Ured je ugovorio izradu dodatnih tematskih analiza prikupljenih podataka s krajnjim ciljem stvaranja dodatne analitičke podloge za kreiranje prioriteta, ciljeva i aktivnosti koje će odgovarati regionalnim potrebama romske zajednice. Nalazi dodatnih tematskih analiza s regionalnom dimenzijom biti će objavljeni u publikacijama: Uključivanje Roma u hrvatsko društvo - žene, mladi i djeca⁸;

- obrazovanje i zapošljavanje;
- zdravstvena zaštita i socijalna skrb;
- prostorno uređenje, stanovanje i zaštita okoliša.

Nadalje, javna predstavljanja nalaza publikacija, od kojih je prvo i održano u listopadu tekuće godine, uključuju i prostor za diskusiju o nalazima analiza u kontekstu novih dokumenta, a njihov rezultat se bilježi od strane projektnog tima te dostavlja tajniku Radne skupine (u vidu službene bilješke s događanja) kako bi se osigurao transfer informacija između članova Radne skupine i terenskih aktivnosti od značaja za proces izrade dokumenata.

KLJUČNE PROCESNE TOČKE	VREMENSKI OKVIR
Upućivanje NPUR-a i AP-a u e-savjetovanje	24. siječnja – 07. veljače 2021.
Upućivanje komentara zaprimljenih tijekom javne rasprave i izrada očitovanja tijela	08. veljače – 25. veljače 2021.
Izrada izvješća o provedenom savjetovanju	25. veljače - 1. ožujka 2021.
Finaliziranje dokumenta i dostava tijelima na finalno očitovanje	07. – 18. ožujka 2021.

⁸ Dostupno na: <https://uključivanje-roma.com/zdm.html>

4. CILJEVI, KLJUČNA PITANJA I OBLICI SAVJETOVANJA

Kako je u periodu koji je prethodio formalnom pokretanju izrade novog Nacionalnog plana za uključivanje Roma Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, između ostalog proveo sveobuhvatno znanstveno istraživanje kojim su ispitane potrebe Roma na području Republike Hrvatske putem:

- anketnih podataka o 4.758 članova romskih kućanstava u 12 županija Republike Hrvatske,
- polustrukturiranih intervju s 141 predstnikom relevantnih institucija (škole, vrtići, centri za socijalnu skrb i sl.) na razini jedinica lokalnih samouprava i 73 predstavnika relevantnih institucija na županijskoj razini,
- polustrukturiranih intervju s 67 ključnih romskih figura (značajnih predstavnika romske zajednice na ispitivanim područjima),
- 134 predložaka za opis zajednice ispunjenih tijekom predistaraživanja, a koji sadržavaju podatke o infrastrukturnim potrebama na ispitivanim lokalitetima;

Uključujući i konzultativne aktivnosti navedene u poglavlju 3.1. Ured je mišljenja da su prethodni konzultativni procesi dostatni za izradu novog programskog dokumenta. U skladu s navedenim, nastavni sadržaj ovog poglavlja odnosi uglavnom na rad Radne skupine i savjetovanje za zainteresiranom javnošću putem središnjeg državnog portala.

Ciljevi savjetovanja:

- USUGLASITI prioritetna i horizontalna područja intervencije Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine usklađena s novim Strateškim okvirom EU za Rome⁹
- USUGLASITI ključne potrebe u prioritetnim i horizontalnim područjima Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine;
- DEFINIRATI ključne mјere u Nacrту Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje od 2021. do 2022. godine s ciljem pozitivnog djelovanja na prepoznate potrebe u prioritetnim područjima intervencije uključujući i horizontalne politike

⁹ https://ec.europa.eu/info/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_en.

Ključna pitanja:

- U kojoj će mjeri hrvatski Nacionalni plan za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. slijediti novi Strateški okvir EU-a za Rome, u odnosu na:
 - definirana područja intervencije,
 - definirane horizontalne politike,
 - definirane ciljeve?
- Koji su to strateški projekti/ potrebe na koje treba odgovoriti, aktivnosti koje treba poduzeti u intervencijskim područjima u periodu novog provedbenog dokumenta?
- Kako će se u strateškim projektima/ mjerama u intervencijskim područjima u periodu novog provedbenog dokumenta osigurati provedba horizontalnih politika?

Oblik/način savjetovanja:

- Formalni mehanizmi savjetovanja:
- b) Radna skupina za izradu za izradu Nacrta Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za razdoblje od 2021. do 2022.
- c) savjetovanje s za zainteresiranom javnošću putem središnjeg državnog portala „e-Savjetovanje“
- Neformalni mehanizmi savjetovanja:
- a) Javna predstavljanja dodatnih tematskih analiza prikupljenih istraživanjem baznih podataka za praćenje Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u okviru projekta „Ispunjavanje preduvjeta za učinkovite politike usmjerene nacionalnim manjinama – FAZA I: Uključivanje Roma financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda) s krajnjim ciljem stvaranja dodatne analitičke podloge za kreiranje prioriteta, ciljeva i aktivnosti koje će odgovarati regionalnim potrebama romske zajednice¹⁰.

¹⁰ <https://ljudskaprava.gov.hr/vijesti/potpisani-ugovor-za-provedbu-projekta-uključivanje-roma/951>